

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4974/22
19.10.2022. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Сање Пејовић, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Весне Матковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., ..., чији је пуномоћник Ненад Павлица, адвокат из Земуна, Трг победе 7, против тужене ББ из ..., ..., чији је пуномоћник Војо Беслаћ, адвокат из Београда, Браничевска б, ради поништаја уговора о доживотном издржавању и редукције уговора о поклону, решавајући о жалби тужиље изјављеној против решења Вишег суда у Београду П 468/22 од 19.04.2022. године, у седници одржаној дана 19.10.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Београду П 468/22 од 19.04.2022. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду П 468/22 од 19.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог тужиље којим је тражила да суд одреди привремену меру којом би се до правноснажног окончања овог поступка, туженој забранило отуђење и оптерећење непокретности: њиве треће класе површине 48 а, 70 м², кат.парцела ..., уписане у лист непокретности ... КО ..., њиве треће класе, површине 59 а и 57 м², кат.парцела ..., уписане у лист непокретности ... КО ..., њиве треће класе површине 56 а 73 м², кат.парцела ..., уписане у лист непокретности ... КО ..., 3/16 идеалних делова кат.парцеле ..., површине 7 а и 36 м² и 3/16 идеалних делова породичне стамбене зграде број 1 на кат.парцели ... у улици ... бр. ..., уписаних у лист непокретности ... КО ... Ставом другим изреке, одбачен је предлог за одређивање привремене мере у делу којим је тражено да суд наложи катастару непокретности да у јавним књигама упише забележбу забране отуђења и оптерећења непокретности означених у ставу првом изреке овог решења.

Против наведене одлуке жалбу је благовремено изјавила тужиља због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног

стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијаног решења применом члана 387 у вези са чланом 402 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да је жалба неоснована.

У поступку пред првостепеним судом није учињена нека од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП, на коју овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Према изнетим разлозима и стању у спису, првостепени суд је одбио предлог тужиле за одређивање привремене мере којом би се забранило туженој отуђење и оптерећење непокретности, ближе означеним у изреци решења. Предложена привремена мера је имала за циљ обезбеђење потраживања тужиле из тужбеног захтева којим тражи да се пониште уговори о доживотном издржавању, закључени између сада пок. ВВ, мајке парничних странака, као примаоца доживотног издржавања и тужене, као даваоца доживотног издржавања и то: уговор о доживотном издржавању ОПУ 767-2016 од 21.03.2016. године и уговор о доживотном издржавању ОПУ 565-2016 од 01.06.2016. године, као и тужбеног захтева којим је тражено да се утврди да је уговором о поклону, закљученим између сада пок. ВВ као поклонодавца и парничних странака, као поклонопримаца, под Ов.І бр. 220146/2013 пред Првим основним судом у Београду дана 05.12.2013. године, у делу којим је учињен поклон туженој, повређен нужни наследни део тужиле и да се изврши редукација уговора о поклону на непокретностима обухваћеним уговором и то кп. ... површине 736 и породичне стамбене зграде, приземне, површине под објектом 74 м2, зграда број 1 на кп. ... у ..., ул. ..., уписана у лист непокретности ... КО ..., да се обавезе тужена да призна и трпи да се на наведеним непокретностима умањи и брише њено право у делу од 3/16 идеалних делова и призна тужиле право својине у истом делу од 3/16 идеалних делова наведених непокретности, као и да тужена тужиле изда табеларну исправу на основу које ће уписати своје право у јавној књизи.

Ценећи чињеничне наводе тужбе и приложене доказе, првостепени суд је закључио да нису испуњени услови из члана 449 Закона о извршењу и обезбеђењу за одређивање привремене мере. У вези са захтевом за поништај уговора о доживотном издржавању - да тужена није испуњавала уговорне обавезе из тих уговора, првостепени суд је, с обзиром на доказе у списима, закључио да тужиле није учинила вероватним постојање свог потраживања. Такође је полазећи од Закона о наслеђивању који повреду права на нужни део условљава његовим претходним израчунавањем, што захтева утврђивање вредности целокупне имовине оставиоца у моменту његове смрти, али и урачунавање дугова и трошкова пописа и процене заоставштине, те уобичајених трошкова сахране и потом вредности поклона који је оставилац учинио, за шта суд не располаже стручним знањем у овој фази поступка, закључио да тужиле није учинила вероватним постојање потраживања које се односи на утврђење повреде нужног наследног дела тужиле и редукацију поклона у том обиму.

Будући да суд није овлашћен да органу управе налаже упис у катастар непокретности већ само да у складу са законом донесе одлуку, која се затим по предлогу заинтересованог лица или по службеној дужности уписује у одговарајући

регистар који води орган управе, првостепени суд је у ставу другом изреке одбацио предлог за одређивање привремене мере у делу којим је тражено да суд наложи катастару непокретности да у јавним књигама упише забележбу забране отуђења и оптерећења непокретности из става првог изреке решења.

Правилна је и у свему на закону заснована побијана одлука, која жалбеним наводима тужиље није доведена у сумњу, с обзиром да и према становишту другостепеног суда за сада нису испуњени услови да суд применом члана 449 Закона о извршењу и обезбеђењу одреди привремену меру ради обезбеђења потраживања тужиље.

Према правилном становишту првостепеног суда, тужиља приложеним доказима није учинила вероватним потраживање којим тражи поништај уговора о доживотном издржавању из разлога што тужена није испуњавала уговорне обавезе, код чињенице да се рачуни које је тужиља приложила, а тичу се плаћања комуналних услуга, односе на стан у коме живи сама тужиља, што за сада не чини вероватним тужиљине наводе да је мајка парничних странака у периоду трајања уговора о доживотном издржавању, боравила код тужиље и да је она издржавала. Ово тим пре, што је тужиља у наводима жалбе указала да је тужена платила уобичајене трошкове сахране, што јесте обавеза преузета од стране даваоца издржавања чланом 2 сваког од спорних уговора о доживотном издржавању.

Осим изнетог, право нужног наследника на нужни део, према одредби члана 43 став 1 Закона о наслеђивању, јесте по правилу облигационо право које се само изузетно може преобразити у стварно право, доказивањем од стране тужиље као нужног наследника да постоје одређене околности које оправдавају досуђивање стварног права. С обзиром да је тужиља повреду права на нужни део и захтев определила као стварно-правни захтев, а да за околности које оправдавају досуђивање стварног права није пружила доказе, према становишту жалбеног суда тужиља у овој фази поступка није учинила вероватним ни постојање потраживања у односу на тужбени захтев за утврђење да је учињеним поклоном повређено право на нужни наследни део тужиље и да се у том обиму изврши редукција поклона.

Код изнетог су без значаја наводи жалбе тужиље да се редукција поклона због повреде нужног дела може установити простим израчунавањем нужног дела. Осим тога и за случај да је потраживање опредељено као облигационо-правни захтев, на тужилачкој страни је пружање доказа о новчаној противвредности повређеног нужног дела према начину обрачуна који је прописан чланом 48, 49 и 51 Закона о наслеђивању.

Правилна је и одлука садржана у ставу другом изреке, с обзиром да суд према правилном становишту првостепеног суда није овлашћен да органу управе налаже упис забележбе изречене привремене мере у катастар непокретности, већ само да у складу са законом донесе одлуку која се затим по предлогу заинтересованог лица или по службеној дужности уписује у одговарајући регистар који води орган управе.

Остали наводи жалбе су били предмет оцене, али како нису од значаја за доношење другачије одлуке, нису посебно образлагани.

Из изложених разлога, применом члана 401 тачка 2 ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Сања Пејовић, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић